

Flyging gir fantastiske opplevelser! Sportsflyging skal skje i samsvar med sikkerhetssystem godkjent av Luftfartstilsynet. Norges Luftsportforbund (NLF) innehar et godkjent sikkerhetssystem med rammer for aktiviteten som blant annet skal ivareta din sikkerhet, se [sikkerhetssystemet](#). For ytterligere informasjon om sportsfly og sportsflyging, se [nlf.no og sportsflyging](#).

Et sportsfly har flygetillatelse utstedt av NLF, iht. sikkerhetssystem godkjent av Luftfartstilsynet, men er ikke sertifisert etter de luftdyktighetskravene som gjelder for ordinære småfly satt av FN's luftfartsorganisasjon ICAO. Ettersom sportsflyging kan sammenliknes med risikosport som dykking, fjellklatring og fallskjermhopping, kan det forekomme begrensninger i forsikringsdekning ved hendelser. Enkelte forsikringspoliser unntar mikroflyging/sportsflyging helt. Flyets forsikringspolise dekker adekvat tap som følge av skade på passasjer, tredjeperson eller tredjepersons eiendom ved en ulykke eller hendelse begrenset oppad i henhold til forskrift om minstestørrelser på forsikringssummer for passasjer- og tredjemannsansvaret. Erstatning for tap i forbindelse med passasjerskade er begrenset oppad til 250.000 SDR (for tiden ca. 3,5 millioner kroner). I tillegg gjelder en seteforsikring ved død eller invaliditet, med dekning som framkommer av flygetillatelsen og på vilkår som er publisert på NLFs hjemmeside. Passasjeren må selv vurdere øvrig forsikringsbehov og kontrollere gyldigheten av egne forsikringer under deltakelse i sportsflyging. Sportsflyets fartøysjef/eier/operatør fraskriver seg ethvert erstatningsansvar for økonomisk tap og/eller skade av ikke-økonomisk art som flyvningene måtte forårsake, ut over forannevnte forsikringsdekning.

Fartøysjef vil ved sikkerhetsbriefing bekrefte gyldig flygetillatelse i tillegg til å informere om øvrige rutiner og sikkerhetsprosedyrer for flyvningen. Fartøysjefen vil informere om risikofaktorene vær, område, landingssted, luftfartøyet og fartøysjefens erfaring. Flyging med passasjer i sportsfly skal gjennomføres under trygge omgivelser. Minstekravet til fartøysjef er sportsflybevis med passasjerrettighet. Et sportsfly er et lite fly hvor instrumenter og kontroller kan nås fra begge sitteplasser. Det er derfor viktig at passasjeren er tilregnelig, ikke har alvorlige sykdommer, diagnoser eller er påvirket av alkohol, medikamenter eller rusmidler som kan sette passasjer eller fartøysjef i fare. Dersom fartøysjef eller passasjer (evt. verge/foresatte) er i tvil, skal fagpersonell konsulteres.

Fartøysjef har det overordnede ansvaret og kan til enhver tid bestemme om flyvningen skal gjennomføres eller avbrytes. Passasjeren skal bekrefte å ha forstått denne informasjonen, følge fartøysjefens instruksjoner og godta de begrensninger og risikoelementer flyging med sportsfly medfører. Er passasjeren mindreårig eller av andre grunner underlagt vergemål, skal også verge signere.

DATO FOR FØRSTE FLYTUR: _____

[] Jeg bekrefter at jeg har satt meg inn i informasjonen ovenfor og at jeg er kjent med potensielle begrensninger i forsikringsdekningen ved mikroflyging/sportsflyging. Jeg er kjent med at aktiviteten innebærer risiko, og jeg aksepterer at flyets fartøysjef/eier/operatør fraskriver seg ethvert erstatningsansvar for økonomisk tap og/eller skade av ikke-økonomisk art som flyvningene måtte forårsake, ut over den dekning som mikroflyforsikringen gir.

PASSASJER:
NAVN BLOKKBOKSTAVER: _____ **TLF:** _____

ADRESSE: _____ **E-POST:** _____

NAVN PÅRØRENDE: _____ **TLF PÅRØRENDE:** _____

SIGNATUR: _____

FULLMAKT FRA FORESATTE/VERGE

Jeg, som passasjerens foresatte/verge, er innforstått med informasjonen i dette skrevet og godkjenner at (navn: _____) kan bli med på flytur som passasjer i sportsfly, i.h.t. denne fullmakten.

NAVN VERGE BLOKKBOKSTAVER: _____ **TLF:** _____

SIGNATUR FORESATTE/VERGE: _____ **DATO:** _____ **TILKNYTNING:** _____

FARTØYSJEF
FARTØYSJEFENS NAVN: _____ **NIF PERSON-ID:** _____ **KJENNEMERKE: LN-Y** _____

DEL 2 INFORMASJON TIL FARTØYSJEF

Sjekkliste og prosedyre for flygning med passasjer i sportsfly

Sportsflyger med passasjerrettighet som oppfyller øvrige krav for passasjerflyging kan ta med seg passasjer forutsatt at passasjerens informeres om at det kan være begrensninger i forsikringsdekning sammenliknet med annen flyging. Fartøysjefen skal også informere om de viktigste forskjellene mellom den planlagte flyvningen og kommersielle flyvninger, blant annet at luftfartøyet ikke oppfyller de krav som stilles til ordinære småfly godkjent etter standarder satt av FNs luftfartsorganisasjon ICAO. Informasjonen skal være egnet til å gi passasjerene et grunnlag for å vurdere om de ønsker å delta på flygingen. En passasjer har rett til kostnadsfritt å avbryte flyturen frem til luftfartøyet er i bevegelse for avgang, jf. forskrift om luftfartsoperasjoner med nasjonalt sertifiserte luftfartøy [§ 6](#).

Før flyvningen skal fartøysjefen informere passasjerens om evakueringsrutiner, hvordan eventuell redningskjerme kan utløses dersom flygeren mister bevisstheten og andre sikkerhetsrutiner. Skal flyging foregå over vann, skal det foreligge en nødsjekkliste for landing på vann, og denne skal gjennomgås med passasjer før flyging. Både fartøysjef og passasjer skal være kledd for den aktuelle type flyging, der det også skal medregnes muligheter for utelanding eller nødlanding på den planlagte flygestrekningen. Fartøysjefen anbefales å medbringe personlig nødpeilesender. Fartøysjefen anbefales å benytte egenerklæringsskjema der hvor det passer seg.

Er passasjerturen i regi av klubb – eller foregår den som demonstrasjons- og introduksjonsflytur – skal fartøysjef være instruktør. Dersom fartøysjef ikke kjenner passasjerens privat, vil flyvningen anses som en introduksjonstur og skal da utføres av instruktør.

Husk at flyging for mange kan virke skremmende den første gangen. Derfor er det viktig å ta seg god tid og inkludere passasjerens i sikkerhetsrutinene. Ta med passasjerens på daglig inspeksjon og vis hvordan vi jobber med ulike sjekklister og forberedelser. Din trygghet og profesjonalitet vil være en viktig forutsetning for at passasjerens sitter igjen med en god opplevelse. Fly trygt og husk at vi alle er med på å skape gode holdninger.

Krav til fartøysjef:

- Gjennomgått teoretisk og praktisk prøve for passasjerutsjekk. Passasjerrettighet skal være innført i sportsflybeviset.
- Ha utført minst tre avganger og landinger på den aktuelle typen luftfartøy innen vedkommende typegruppe i løpet av de siste 90 dager.
- Er passasjer mindreårig, krever dette at instruktør har godkjent politiattest iht. Norges Idrettsforbunds retningslinjer.

Dette skal passasjerens orienteres om før flyging:

- Luftfartøyet og flyturen, de viktigste forskjellene mellom flyvningen og kommersielle flyvninger, blant annet at luftfartøyet ikke oppfyller internasjonale krav til teknisk standard
- Aktuelle risikofaktorer som vær, område, landingssted, luftfartøyet og fartøysjefens erfaring
- Bekledning og rutevalg. Fartøysjef er ansvarlig for at begge er kledd etter forholdene.
- Inn- og utgang av luftfartøyet, også ved nødsituasjoner
- Bruk av redningsvest hvis aktuelt
- Hvordan sitte i setet, plassering av føttene, pedaler og stikke
- Bruk av sikkerhetsbelter, eventuelt hjelm og intercom
- Redningssystem/fallskjerm dersom dette er montert i luftfartøyet
- Det kan være begrensninger i forsikringsdekningen for både flyger og passasjer (se eget skjema)
- En passasjer har rett til kostnadsfritt å avbryte flyturen frem til luftfartøyet er i bevegelse for avgang.

Passasjer skal bekrefte at vedkommende er innforstått med dette.

Når passasjerens er flyger

En flyger med gyldig flygerrettighet, men utgått passasjerrettighet, kan ta med en annen flyger for å trene landinger gitt at den andre flygerens:

- også har gyldig flygerrettighet for sportsfly
- har gyldig passasjerrettighet for sportsfly
- har mulighet for å føre sportsflyet fra sitt sete
- tidligere har landet sportsflyet fra sitt sete
- er kjent med flygerens utgåtte passasjerrettighet og aksepterer risikoen

Se Luftfartstilsynets film om å være allmennfly-passasjer her:

Viktig informasjon til deg som skal være passasjer i småfly

Her i vår flyklubb er vi opptatt av din sikkerhet!

For å minimere risikoen med å fly småfly gjøres en rekke tiltak. Derfor sjekker og dobbeltsjekker vi vær, vind, fly og at flygeren er erfarer flygts. Vi kaller det «værmannskapet». På sjøen kalles det sjørett og på fjellet, fjellrett. Det er ingen skam å snu – hvis noe ikke er som det skal være.

Bruk 3 minutter til å se vår video om risiko tilknyttet flyging med småfly.

Se QR koden med all informasjon eller gå til <https://www.luftfartstilsynet.no>

Luftfartstilsynet

Vil du vite mer om sikkerhet, sertifisering og bærerskylling i luftfart?

